

SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

*Sveriges äldsta och största undersökning av småföretagarnas
uppfattningar och förväntningar om konjunkturen*



HALLANDS LÄN



Innehåll

Småföretagsbarometern.....	2
Sammanfattning av konjunkturläget i Hallands län.....	3
Det ekonomiska läget och Hallands läns näringslivsstruktur	4
Småföretagsbarometern – Hallands län	6
<i>Sysselsättning</i>	6
<i>Orderingång</i>	7
<i>Tackat nej till order</i>	9
<i>Omsättning</i>	10
<i>Konjunkturindikatorn</i>	11
Lönsamhetsutvecklingen	14
Expansionsutsikter och hinder för expansion	16
Konjunkturrisiker.....	18
<i>Politiska risker</i>	19
<i>Personliga risker</i>	19
Appendix Finansiering.....	20
<i>Bankens lokala förankring och bemötande</i>	21

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om den närmaste framtiden. Underlaget för småföretagsbarometern utgörs av intervjuer med småföretag med minst en anställd och högst 49 anställda. Det är alltså företagens egen uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i redovisade index för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturindikator inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. I år är det 30 års jubileum för Småföretagsbarometern.¹ Denna gång omfattar undersökningen 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp på länsnivå. Vi kan således mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos rikets småföretag i samtliga län. De läsare som är intresserade av undersökningsmetodik och diagram kan hämta hem materialet från Företagarnas hemsida.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Sparbankernas Riksförbund och Företagarna. René Bongard, Rebecca Källström och Daniel Wiberg (Företagarna) är författare till denna publicering. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat.

Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små företagens stora betydelse för den svenska ekonomin.

Sparbankerna

Företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar minus procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

¹ År 2014 gjorde vi ett uppehåll med undersökningen, så värdena för år 2014 är interpolerade.

Sammanfattning av konjunkturläget i Hallands län

- **Småföretagskonjunkturen** i Halland har stärkts sedan 2013 års mätning. I 2015 års mätning är konjunkturindikatorn för länet 67, jämfört med rikets indikator på 64. Detta från att tidigare haft en svagare konjunktur än riket i stort. Det är främst industriföretagen som dragit utvecklingen. Förväntningarna inför kommande år pekar på en fortsatt återhämtning, där framförallt tjänstesektorn räknar med förnyad tillväxt.
- **Sysselsättningstillväxten** har haft en starkt positiv utveckling i Halland sedan våren 2013, då den till och med var negativ (dvs. fler företag minskade personalstyrkan än ökade den). Ökningen är starkare än riket i stort och nettotalet hamnar på en högre nivå än rikets, 12 jämfört med 9. Tillväxten i sysselsättningen märks i både tillverkande- och tjänsteföretag.
- **Orderingången** för länets småföretag har, till skillnad från sysselsättningen, utvecklats svagt negativt sedan 2013. Tillväxttakten för orderingången i Hallands län är dessutom fortsatt lägre än riksgenomsnittet. Denna utveckling beror framförallt på ett minskat antal order till tjänsteföretagen. Sammantaget i länet är det 44 procent av småföretagen som uppger en ökande orderingång, medan 22 procent anger en vikande, vilket ger ett nettotal på 22. Men positivt är att både tjänste- och industriföretagen tror på en ökning av antalet order det kommande året.
- **Omsättningstillväxten** i Hallands län har ökat sedan 2013. Framförallt är det industriföretagen i länet som sett en stark utveckling sedan 2013. Nettotalet för Hallands företag är 32, något över landet i genomsnitt (netttotal 29). Förväntningarna inför kommande år är försiktigt optimistiska.
- **Tillväxten av lönsamheten** för industriföretagen i Hallands län har återhämtat sig riktigt kraftig, efter åren med akut finanskris. Nettotalet för lönsamhet i industrisektorn har gått från -21 till 13 i årets mätning. Tjänsteföretagens lönsamhet har dock fallit något under motsvarande period, men är ändå starkare än industrins. Nettotalet för lönsamhet i tjänsteföretagen går från 28 år 2013 till 17 i årets mätning. Totalt sett i länet är det 33 procent av företagen som uppger en ökad lönsamhet. Utvecklingen framöver ser ljus ut, och avspeglar återhämtningen i konjunkturen. Båda sektorerna tror på en förbättrad lönsamhetsutveckling.
- Företagen i Hallands län upplever något bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. Hela 72 procent av företagen i länet säger att de har **goda utsikter att expandera** på sikt. I riket är det 67 procent som säger samma sak.
- Det främsta **tillväxthindret** hos småföretagen i Hallands län är tuff konkurrens. Nästan var fjärde företag anger detta som största hinder. Tidigare mätning var svårighet att hitta

lämplig arbetskraft det största hindret. I årets mätning upplevs det som ett något mindre problem- med trots allt ett stort problem för nästan var femte företag i länet.

- Den största **konjunkturrisken** enligt företagen i Halland är den svaga inhemska konjunkturen. Den följs av ränte- och valutakostnader och svag export. Potentiellt höjda arbetskraftskostnader och arbetsgivaravgifter upplevs som den största politiska risken av företagen i Hallands län. Bland de personliga riskerna ser företagen i Halland ”att ägaren blir allvarligt sjuk” som den absolut största.

Det ekonomiska läget och Hallands läns näringslivsstruktur

Under 2014 och i början av 2015 växte BNP och sysselsättningen i Sverige med stöd av växande inhemsk efterfrågan som i huvudsak byggde på stabil konsumtion. Sveriges exportsektor har dock haft en mindre positiv utveckling, samtidigt har efterfrågan gradvis förbättras därmed kommer investeringar och ökad export att bidra till att läget förbättras. Efterfrågan i Europa kan förväntas fortsätta att förbättras något, om ingen allvarlig störning inträffar.

Den tröga exporttillväxten har flera skäl. När det gäller geografisk specialisering har Sveriges exportföretag drabbats av de vikande marknaderna i flera av de viktigaste mottagarländerna i EU. Sveriges export är starkt beroende av de andra EU-länderna eftersom nästan 70 procent av den svenska exporten går till EU.

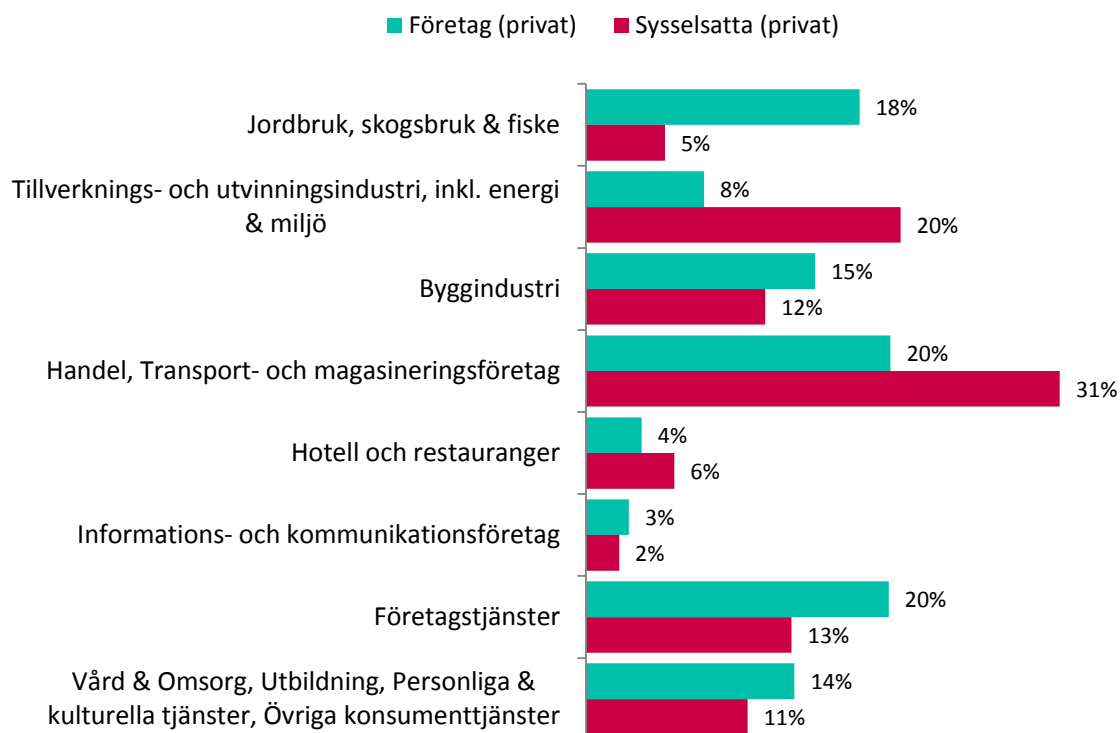
Sysselsättningen återhämtade sig snabbare i Sverige än i de övriga EU-länderna efter finanskrisen. Men eftersom arbetskraften växer har arbetslösheten legat fast på cirka 8 procent under flera år, och är särskilt hög bland lågutbildade unga. Arbetsmarknadsläget är därför speciellt bekymmersamt för grupper som står längre från arbetsmarknaden.

Läget i näringslivet kan alltså sammanfattas som något starkare. Konjunkturläget för tjänstesektorn bidrar positivt till uppgången, medan industrisektorn påverkar negativt. Sysselsättningen har sammantaget ökat och utvecklingen kan vara positiv framöver om inte något konjunkturförhållande inträffar. Även anställningsplanerna framöver är mer optimistiska än vid föregående mätning.

Tabell 1. Näringslivsstrukturen i Hallands län²

Hallands län	Företag	Arbetsställen	Sysselsatta
Totalt	17 051	20 781	125 912
Offentlig verksamhet	42	1 095	39 828
Övrig verksamhet	578	750	4 739
Privata företag	16 431	18 936	81 345
<i>andel privata företag av totala antalet</i>	96,4%	91,1%	64,6%
<i>andel småföretag av privata företag</i>	99,0%	98,9%	72,1%

Figur 1 Fördelning av privata företag per bransch, antal företag och sysselsatta, 2013 (källa: SCB)



² Statistiken avser företag med minst 1 sysselsatt person, år 2013. Med småföretag avses 1-49 sysselsatta. Källa: SCB

Småföretagsbarometern – Hallands län

Sysselsättning

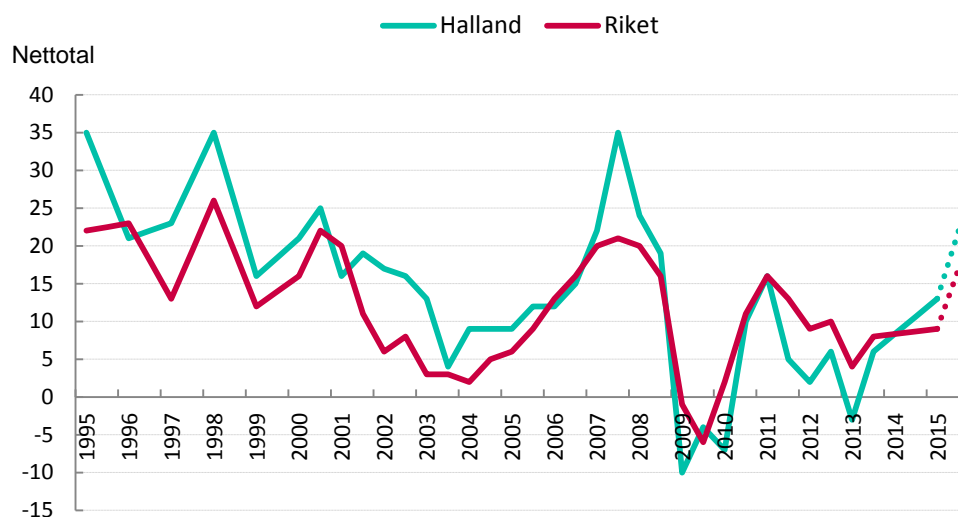
Sysselsättningsstillväxten har haft en starkt positiv utveckling i Halland sedan våren 2013, då den till och med var negativ (dvs. fler företag minskade personalstyrkan än ökade den). Ökningen är starkare än riket i stort och även nettotalet hamnar på en högre nivå än rikets, 12 jämfört med 9. Ett nettotal över noll betyder det att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Ökningen kan hänföras till båda sektorerna, som visar på en positiv sysselsättningsstillväxt. Industrins nettotal för sysselsättning hamnar på 9 och tjänsteföretagens på 14.

Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder inkluderas också som sysselsatta. Ett alternativt mått är sysselsättningsgrad, vilken mäter andelen av den arbetsföra befolkningen som är sysselsatta.

Sysselsättningen är av stor betydelse för den ekonomiska utvecklingen. Med fler i arbete kan vi producera mer och hushållens inkomster växer. Dessutom minskar statens utgifter bland annat genom att arbetslösheten kostar mindre samtidigt som skatteintäkterna ökar.

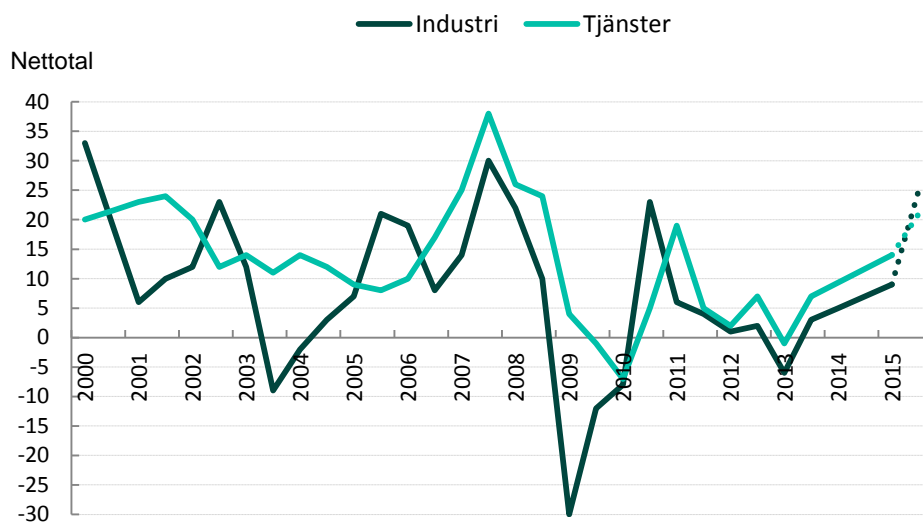
Figur 2 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Hallands län och riket 1995-2015



Förväntningarna framåt är optimistiska och företagen tror på en fortsatt ökad sysselsättning kommande året. Nettotalet förväntas ligga på 22 på ett års sikt, vilket är en högre tillväxttakt än riket (netttotal 17). Båda sektorerna bidrar till det högre nettotalet, då de planerar att öka

personalstyrkan. Störst ökning förväntar sig industriföretagen, och företagen i båda sektorerna är mer optimistiska än i riket i stort.

Figur 3 Sysselsättningsutvecklingen (nettotal) i Hallands län, industri- och tjänstesektor 2000-2015



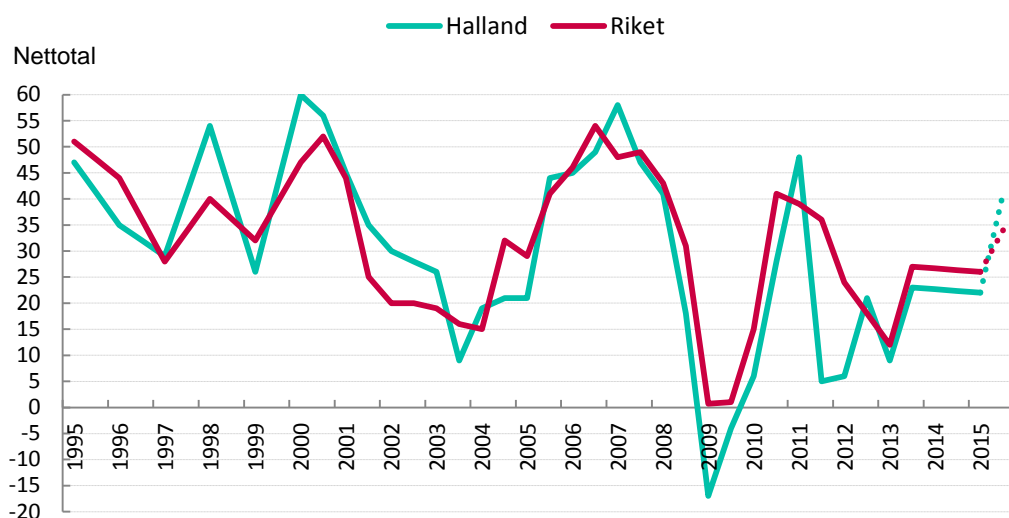
Orderingång

Orderingången för länets småföretag har, till skillnad från sysselsättningen, utvecklats svagt negativt sedan 2013. Tillväxttakten för orderingången i Hallands län är dessutom fortsatt lägre än riksgenomsnittet. Denna utveckling beror framförallt på ett minskat antal order till tjänsteföretagen. Sammantaget i länet är det 44 procent av småföretagen som uppger en ökande orderingång, medan 22 procent anger en vikande, vilket ger ett netttotal på 22. Detta kan jämföras med rikssnittet på 26.

Orderingång

Med orderingång menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period.

Figur 4 Orderutveckling (netttotal) i Hallands län och riket 1995-2015

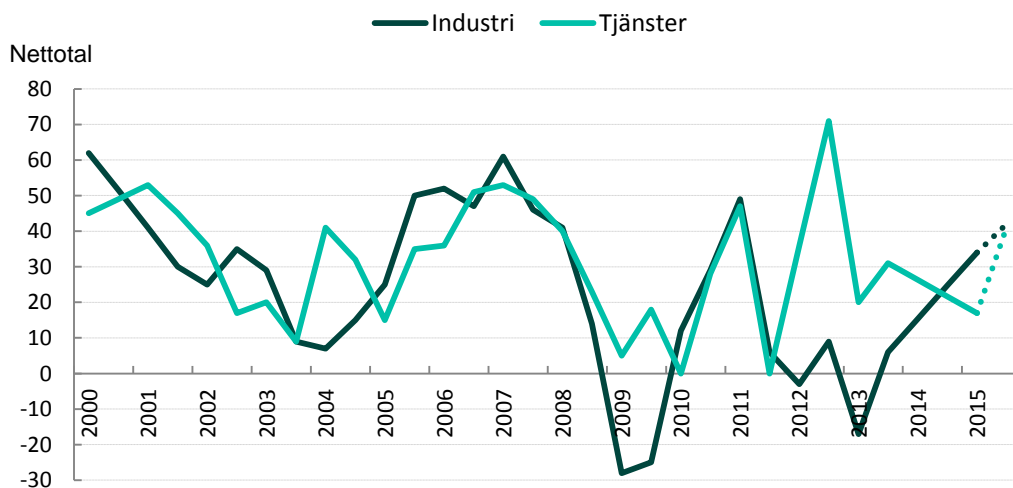


Den minskade orderingen beror alltså främst på färre order för tjänsteföretagen, som i årets mätning tappar från ett netttotal på 31 till 17. Detta är tvärtemot vad tjänsteföretagen spådde vid mätningen 2013, då de trodde att orderingen skulle öka. Länets industriföretag har däremot upplevt en positiv utveckling av orderingen. Nettotalet landar på 34 vilket är högre än rikssnittet för sektorn i riket (32).

Både tjänste- och industriföretagen tror dock på en ökning av orderingen det kommande året.

Förväntningarna bland Hallands företag överensstämmer inte helt med Konjunkturinstitutets statistik. De finner i sina löpande mätningar under våren 2015 att företagen är mer negativa om storleken på kommande orderstockar och varulager samt att förväntningarna på produktionsvolymen har justerats ned.

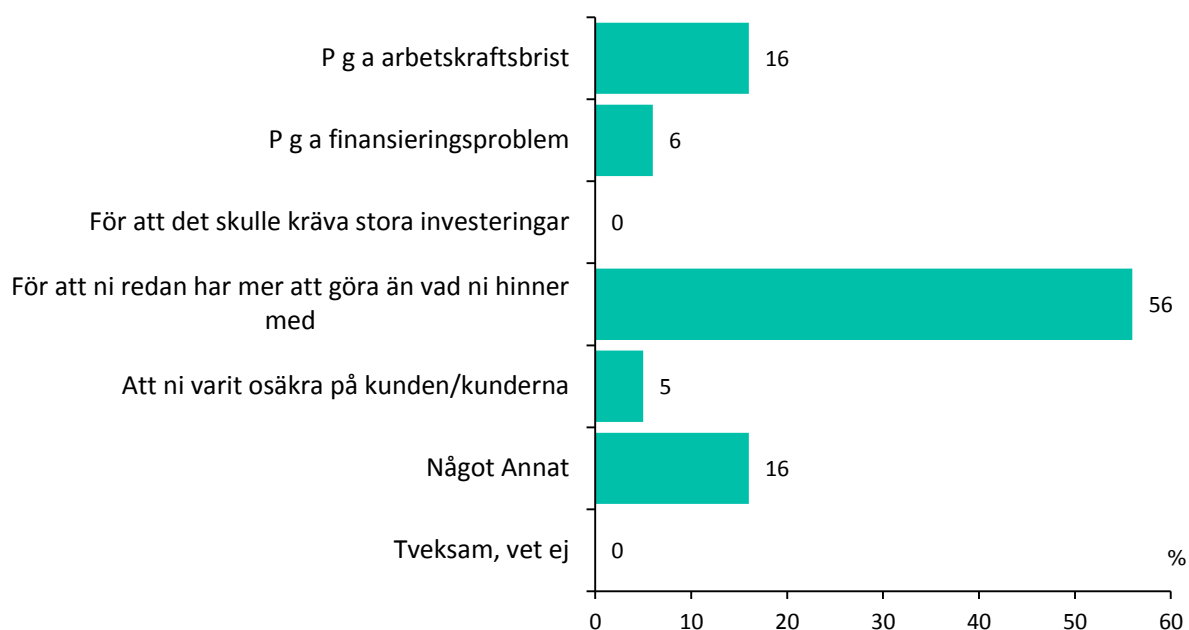
Figur 5 Orderingång (netttotal) i Hallands län, industri- och tjänstesektor 2000-2015



Tackat nej till order

Hela 35 procent av företagen i länet har tvingats tacka nej till order. Den huvudsakliga anledningen är att företagen uppger att de redan har mer att göra än de hinner med (56 procent av de som tackat nej) men även arbetskraftsbrist anges av många (16 procent) som en anledning. Det är betydligt fler industriföretag, än tjänsteföretag, som tackat nej till order (64 jämfört med 22 procent), vilket överensstämmer med företagens svar angående ordergången ovan.

Figur 6 Tackat nej till order



Omsättning

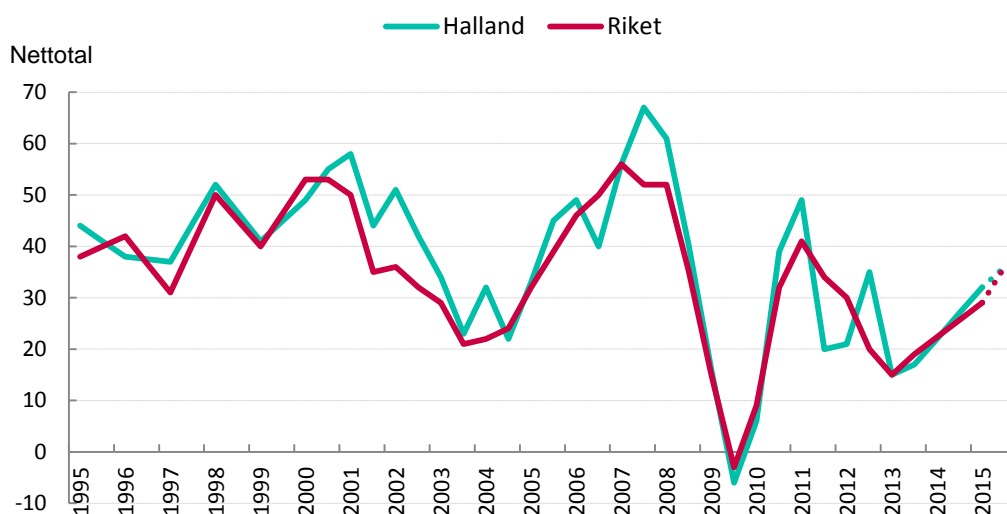
Omsättningstillväxten i Hallands län har ökat sedan 2013. Framförallt är det industriföretagen i länet som sett en stark utveckling sedan 2013. Nettotalet för Hallands företag är 32, något över landet i genomsnitt (netttotal 29). Förväntningarna inför kommande år är försiktigt optimistiska. Totalt sett tror företagen i Halland på en omsättningstillväxt de kommande tolv månaderna som gör att nettotalet landar på 36, vilket är i nivå med förväntat netttotal för riket (36).

Omsättning

Ett företags omsättning är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

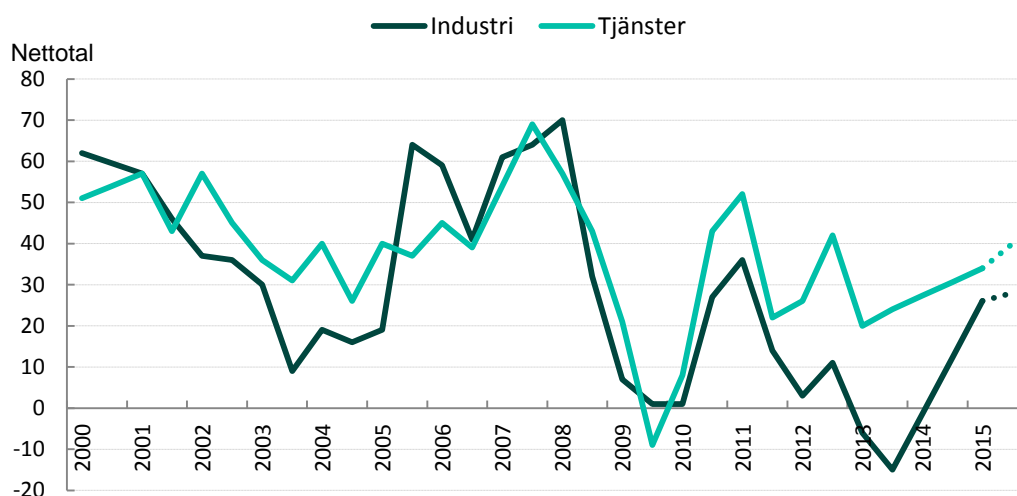
Resultaträkningen visar företagets intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Resultaträkningen visar alltså om företaget har gått med vinst eller förlust.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Hallands län och riket 1995-2015



Industrin har alltså upplevt en kraftig tillväxt i omsättningen och går från ett negativt netttotal (-15) till ett netttotal på 26. Det är lite under rikssnittet för sektorn (33). Även tjänsteföretagen i Hallands län har sett en ökad omsättningstillväxt. Nettotalet går från 20 i 2013 års mätning till 34, vilket är något över riksgenomsnittet (28). Inför det kommande året är tjänsteföretagen relativt sett mer optimistiska än industriföretagen, men båda sektorerna tror på en positiv utveckling.

Figur 8 Omsättningsutveckling (netttotal) i Hallands län, industri- och tjänstesektor 2000-2015



Konjunkturindikatorn

Nu har vi gått igenom utvecklingen av sysselsättning, ordergång och omsättning för länets småföretag. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. I 2015 års mätning är konjunkturindikatorn för länet 67, jämfört med rikets indikator på 64.

Sammantaget kan det konstateras att konjunkturen för småföretagen i Hallands län försämrades dramatiskt 2009. Från att år 2007 ha nått ett värde på cirka 150, bottnade index hösten 2009 med ett värde på -14.

Det är tydligt att botten är passerad och återhämtningen tros fortsätta under det kommande året. Konjunkturindikatorn spås stiga även framöver, även om denna positiva utveckling kan vändas av en försvagad konjunktur i Sverige eller i vår omvärld.

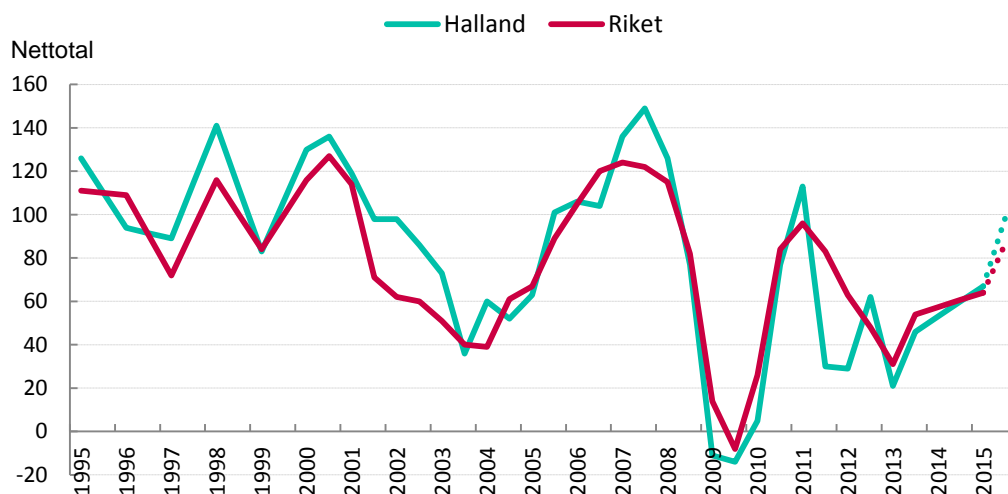
Konjunktur

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det rådande ekonomiska tillståndet i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när industrin har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att det är låg arbetslöshet och investeringarna ökar.

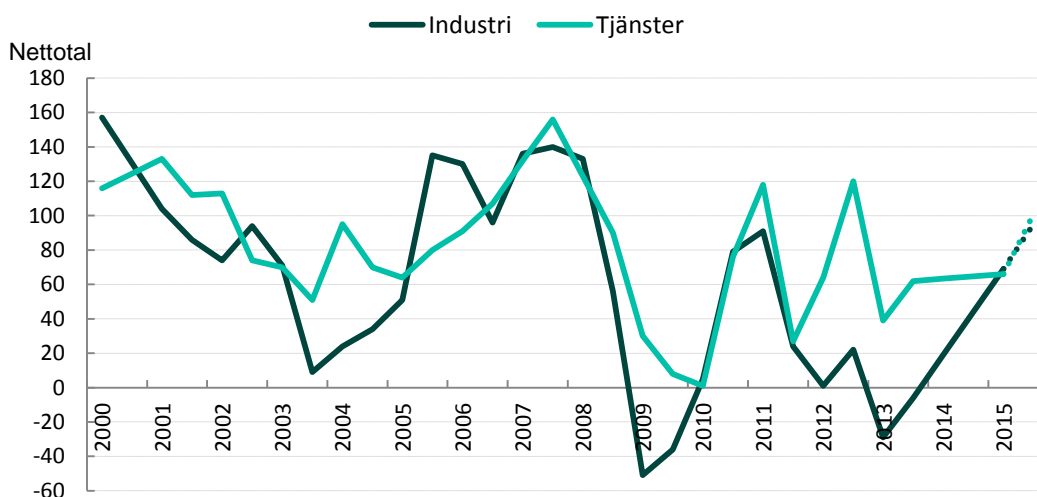
Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfrågan på deras varor eller tjänster, har de svårt att behålla personal och göra nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

Figur 9 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Hallands län och riket 1995-2015



Under det kommande året räknar tjänstesektorn med en kraftig återhämtning, indikatorn stiger från 66 till 101, vilket är mer än vad rikssnittet för sektorn visar (85). Industrin, som i årets mätning ligger indikator (69) räknar med en förstärkt indikator (95) på ett års sikt. Det är helt i nivå med rikets snitt i sektorn (95).

Figur 10 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Hallands, industri- och tjänstesektor 2000-2015



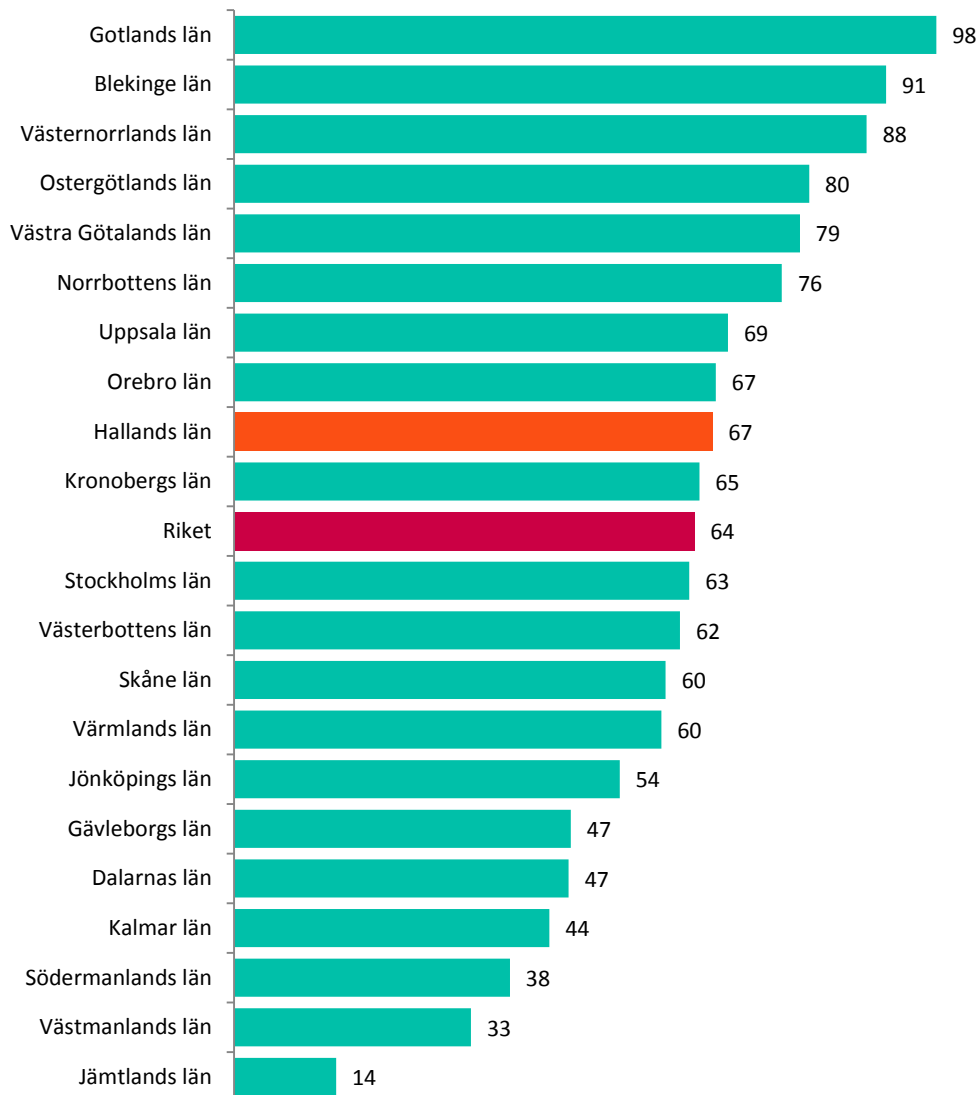
Småföretagsbarometerns resultat bekräftas i stort av Konjunkturinstitutet, som kontinuerligt analyserar hushållens och företagens syn på det ekonomiska läget.

Enligt Konjunkturinstitutet har konfidensindikatorerna för bygg- och anläggningsverksamhet, detaljhandel och privata tjänstenärings stigit. Samtidigt har tillverkningsindustrins konfidensindikator fallit. Även hushållens konfidensindikator minskade mellan mars och april enligt Konjunkturinstitutets mätningar. För bygg- och anläggningsverksamhet och detaljhandel visar konfidensindikatorerna på ett starkare läge än

normalt, medan tillverkningsindustrins konfidensindikatorer hamnar på nivåer under det historiska genomsnittet. Läget i de privata tjänstenäringarna är något starkare än normalt.

För den sammavägda konjunkturindikatorn placerar sig Hallands län över riksgenomsnittet. En trolig förklaring är det lokala näringslivets industristruktur. Trots den goda placeringen mår det lokala företagsklimatet även fortsättningsvis bra av att utvecklas och värnas på regional nivå.

Figur 11 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2015



Lönsamhetsutvecklingen

Lönsamheten dikterar till stor del företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar. Från 2013 har lönsamheten i industriföretagen i Hallands län återhämtat sig riktigt kraftigt, efter åren med akut finanskris. Nettotalet för lönsamhet i industrisektorn har gått från -21 till 13 i årets mätning. Tjänsteföretagens lönsamhet har dock fallit något under motsvarande period, men är ändå starkare än industrins. Nettotalet för lönsamhet i tjänsteföretagen går från 28 år 2013 till 17 i årets mätning. Totalt sett i länet är det 33 procent av företagen som uppger en ökad lönsamhet.

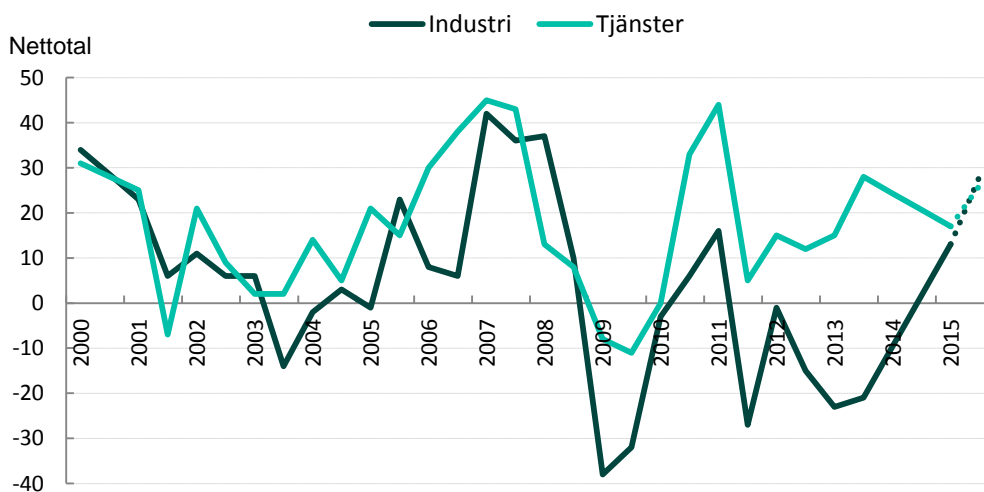
Lönsamhet

Om man är intresserad av att se om ett företag har gått bra eller dåligt räcker det inte bara med att titta på hur stor vinsten är räknat i kronor och ören. Vinsten, eller resultatet, måste ställas i relation bland annat till företagets storlek, när denna typ av mer relativt mått på vinst avses talar man om företagets lönsamhet.

I industrisektorn är det, efter nedgången som hållit i sig sedan 2011, återigen fler som uppger positiv lönsamhetsutveckling än negativ. Hallands netttotal är 13 för industrin, med andra ord något lägre än riksgenomsnittet för sektorn på 18. Tjänsteföretagens lönsamhet har tvärtom sjunkit, men nettotalet på 17 ligger i linje med riksnittet för sektorn på 18.

Utvecklingen framöver ser ljus ut, och avspeglar återhämtningen i konjunkturen. Båda sektorerna tror på en förbättrad lönsamhetsutveckling. De tämligen dramatiska rörelserna i netttotal för lönsamhet avspeglar hur industriföretagen i länet påverkas av den allmänna och internationella konjunkturen och exportefterfrågan.

Figur 12 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Hallands län, industri- och tjänstesektor 2000-2015



Företagens prisförväntningar

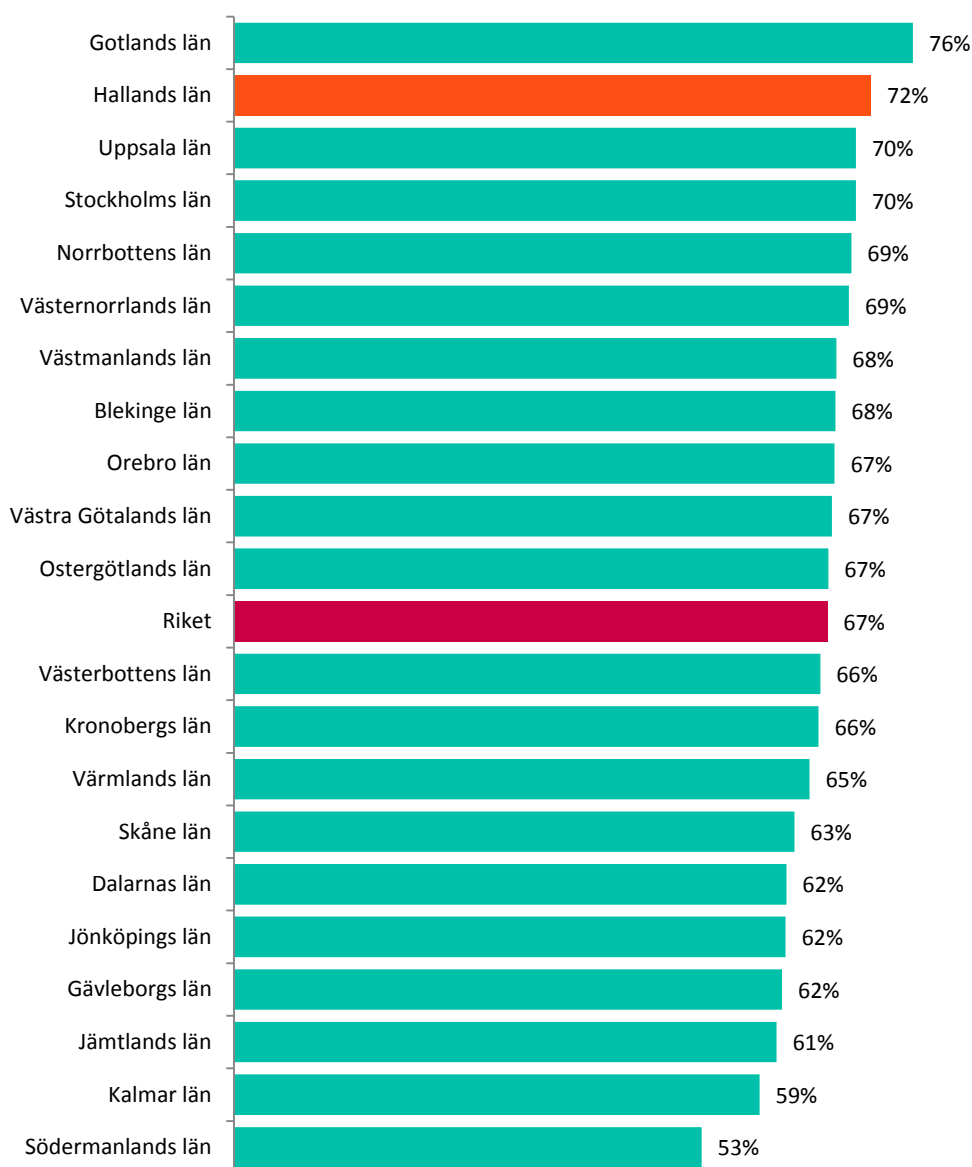
Att konjunkturen nu stärkts leder till att en större andel av företagen i länet räknar med att kunna höja priserna kommande år. 35 procent av företagen i Hallands län räknar med att kunna höja priserna kommande året. Det är samma andel som i riket i stort. Av industriföretagen tror 32 procent på prisökningar och av tjänsteföretagen 36 procent. Inom industrin i riket som helhet är det 34 procent av företagen som tror på högre priser på riksnivå, motsvarande siffra för tjänstesektorn är 36 procent.

Prisutvecklingen för de svenska företagens varor tyder inte på några större problem med konkurrenskraften jämfört med våra handelspartners. Även om den reala effektiva växelkursen ökade mellan 2010 och 2013. Sedan 2014 har Riksbanken kraftigt ställt om penningpolitikens utformning med bl.a. negativ reporänta. Omfattande köp av statsobligationer har också bidragit till en svagare krona. Förhoppningen är att detta ska ge exporten en skjuts framåt och därmed bidra till en positiv prisutveckling framöver.

Expansionsutsikter och hinder för expansion

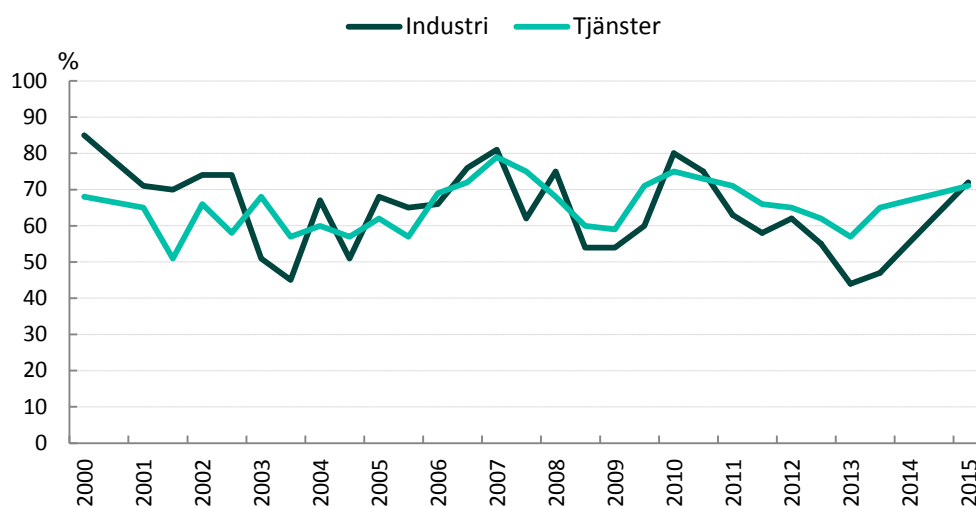
Företagen i Hallands län upplever näst bäst utsikter att växa av samtliga 21 län. Bara i Gotlands län ser företagen bättre expansionsutsikter. Hela 72 procent av företagen i länet säger att de har goda utsikter att expandera på sikt. I riket är det 67 procent som säger samma sak.

Figur 13 Företagens expansionsutsikter (nettotal) per län och i riket 2015



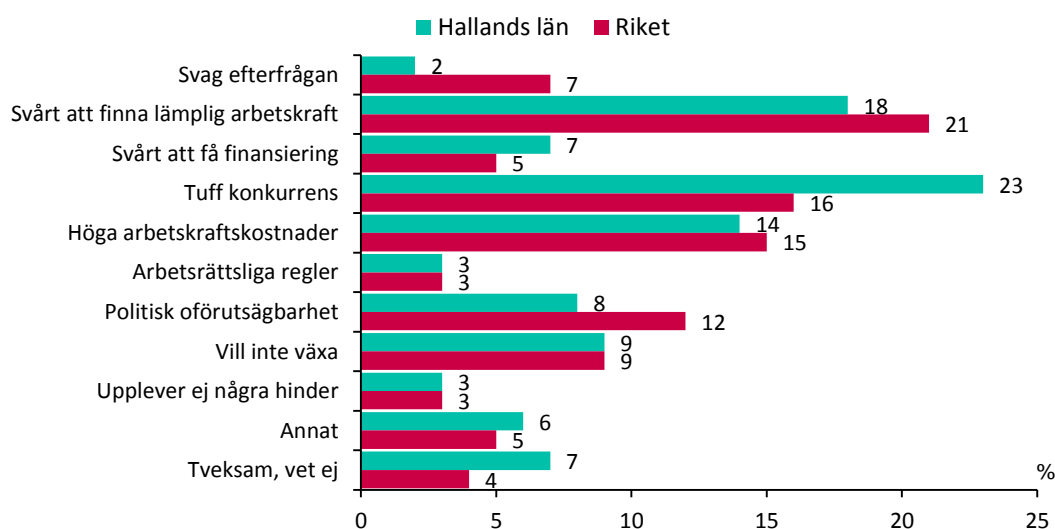
Ungefär lika många av tjänsteföretagen (71 procent) som de tillverkande företagen (72 procent) ser goda utsikter att expandera.

Figur 14 Expansionsutsikter (netttotal) i Hallands län, industri- och tjänstesektorn 2000-2015



I årets mätning är tuff konkurrens det största tillväxthindret enligt Hallands företag. Hela 23 procent av företagen anger detta som största hinder. Tidigare mätning var svårighet att hitta lämplig arbetskraft det största hindret. I årets mätning upplevs det som ett något mindre problem- med ändå är det ett stort problem för nästan var femte företag i länet. Höga kostnader för anställda är ett fortsatt tillväxthinder för många (14 procent). Betydligt färre företag i Hallands län, än i riket, upplever att svag efterfrågan hindrar deras expansion.

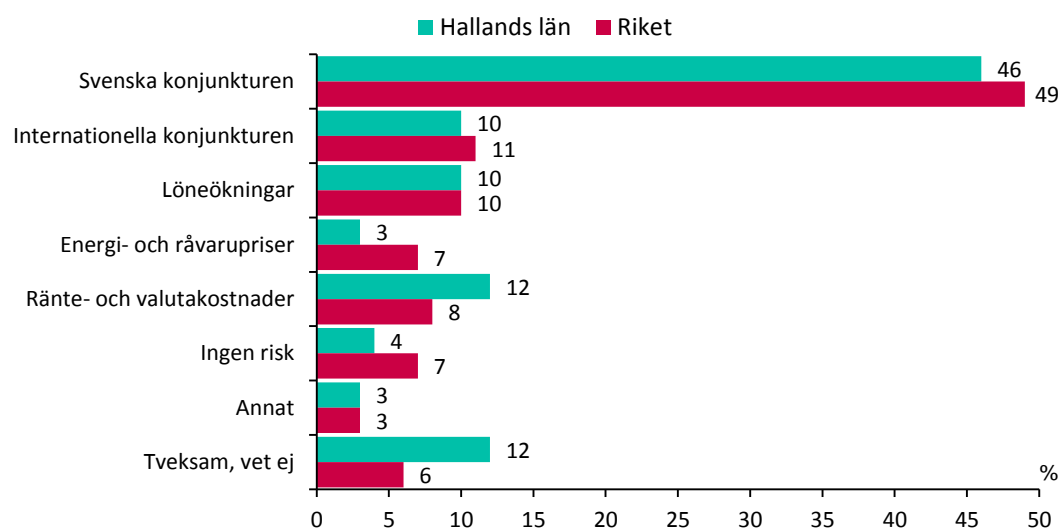
Figur 15 Tillväxthinder enligt företagen i Hallands län och i riket 2015 (procent)



Konjunkturrisiker

Den svaga inhemska konjunkturen är den största konjunkturrisiken enligt 46 procent av företagen i länet. Den följs av ränte- och valutakostnader och svag export. Även löneökningar ser som en stor risk av var tionde företagare i länet. Höga energi- och råvarupriser ses som ett, relativt sett, mindre problem för småföretagen i Halland än i resten av riket.

Figur 16 Vilken anser du är den största konjunkturrisiken för ert företag?



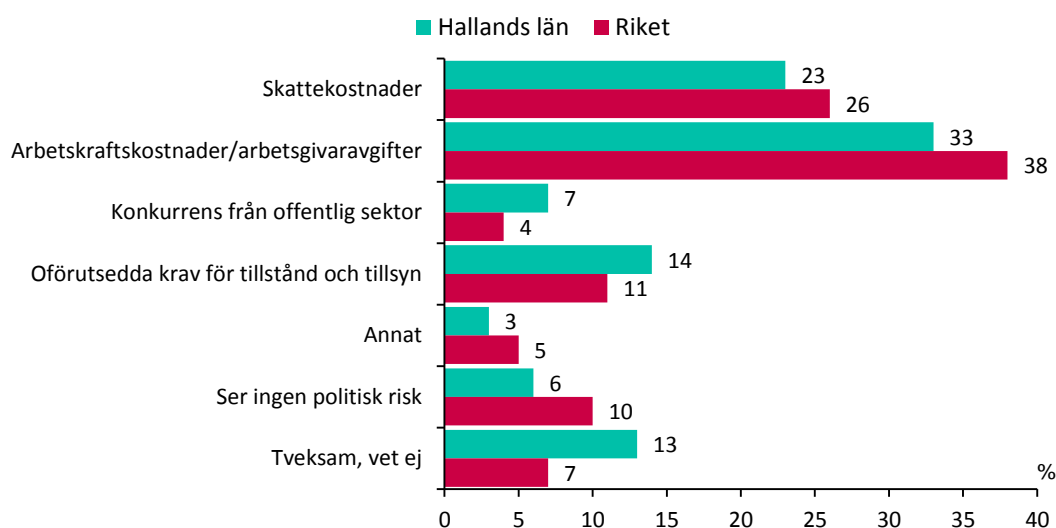
Trots att konjunkturen förbättrats avsevärt och företagen är fortsatt optimistiska, finns en viss osäkerhet om denna optimistiska bild kommer att förverkligas. Exempel på osäkerheter som kan påverka konjunkturåterhämtningen är kraftiga pris- och kostnadsökningar samt brist på lämplig arbetskraft.

För att fördjupa förståelsen kring företagens syn på konjunkturläget och risker som påverkar företaget, ställdes kompletterande frågor om politiska risker och personliga risker.

Politiska risker

Potentiellt höjda arbetskraftskostnader och arbetsgivaravgifter upplevs som den största politiska risken av företagen i Hallands län. Även ökade skattekostnader upplevs som en betydande politisk risk. En något större andel av företagen i Hallands län, än i riket, upplever också konkurrens från den offentliga sektorn och oförutsedda krav för tillstånd och tillsyn som politiska risker.

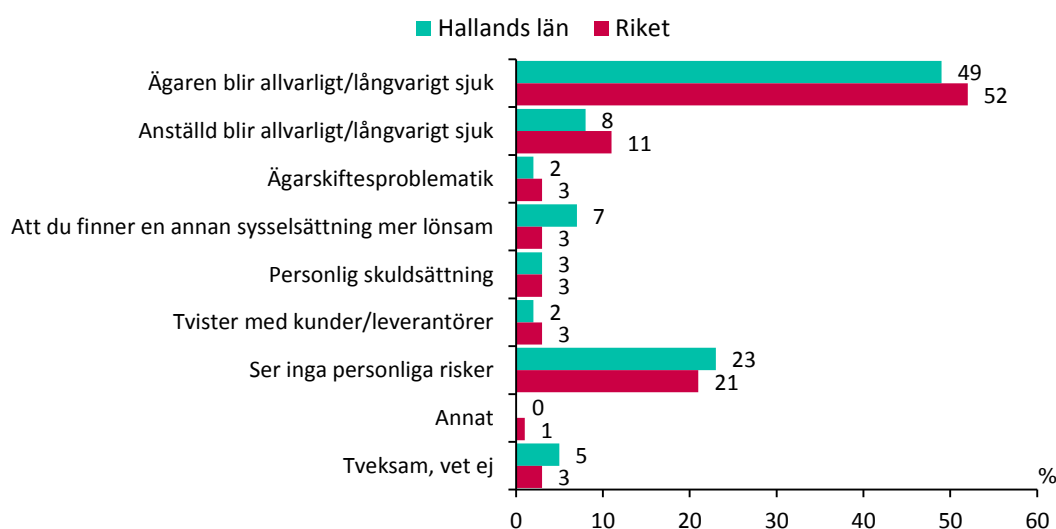
Figur 17 Vilken anser du är den största politiska risken för ert företag?



Personliga risker

Liksom i riket som helhet upplever företagen i Hallands län att den största personliga risken för företaget är ifall ägaren blir långvarigt sjuk. I Hallands län anser också mer än dubbelt så många företag, än i riket som helhet, att det finns en risk (för företaget) att de finner en annan sysselsättning (än företagandet) lönsammare.

Figur 18 Vilken anser du är den största personliga risken för ert företag?



Appendix Finansiering

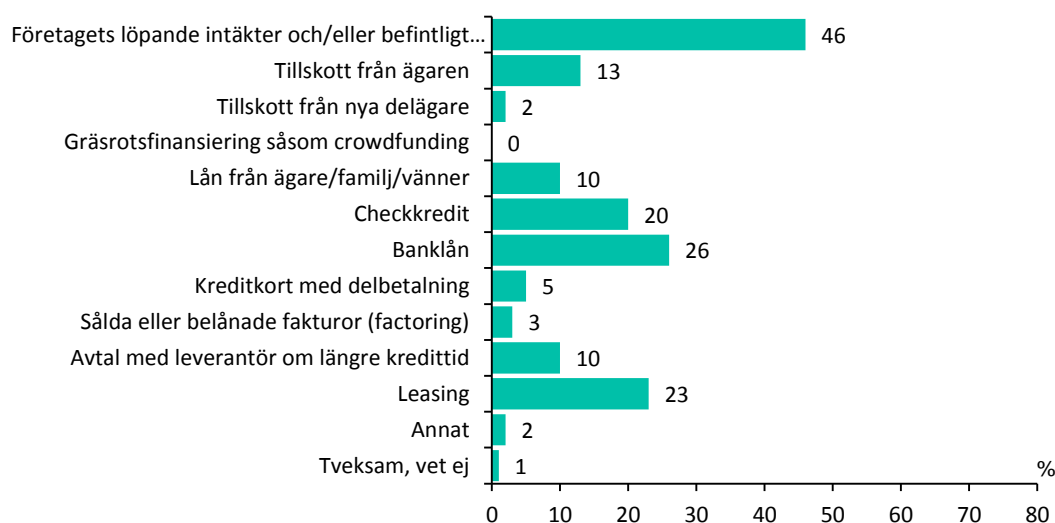
Finanskrisen slog kraftigt mot de små företagens möjligheter att finansiera sig. Även nu flera år efter finanskrisen anser många småföretag att det är svårt att få extern finansiering för att utöka verksamheten och att anställa, detta har visats in en rad undersökningar förutom av Företagarna bl.a. av Världsbanken.³

Finansieringssvårigheterna kan ha flera olika förklaringar. Den viktigaste faktorn är dock svårigheterna att få nya krediter och att utvidga befintliga banklån samt den höga kostnaden för banklån. Kostnaderna för banklån och krediter till företag tycks fortfarande vara höga i förhållande till aktiemarknadens avkastning och det låga ränteläget. Troliga förklaringar är bristfällig information mellan kreditgivare och låntagare, men också regelverk som påverkar finansieringsaktörernas utlåning till företag. Vissa regionala skillnader tycks också finnas vad gäller bankernas roll som kreditgivare till företag i regionen.

Majoriteten av alla företag använder egna medel i form av löpande intäkter och befintligt kapital till att finansiera företagets investeringar. En relativt stor andel av alla företag använder också checkkredit för att finansiera löpande verksamhet och investeringar. Skillnaden i ränta på utnyttjad checkkredit kan förväntas vara betydande mellan företag i olika storleksklasser, baserat på antal anställda etc. Räntekostnaderna kan därför vara betydligt högre för de mindre bolagen och generellt högre än vad som kan förväntas av det allmänna ränteläget i ekonomin.

I många företag finansieras också stora delar av investeringarna med tillskott eller lån från ägaren samt dennes familj. Detta resultat beskriver på ett tydligt sätt hur företagande innebär en betydande privatfinansiell risk för företagaren och dennes familj.

Figur 19 Finansieringssätt (företag som har investerat)



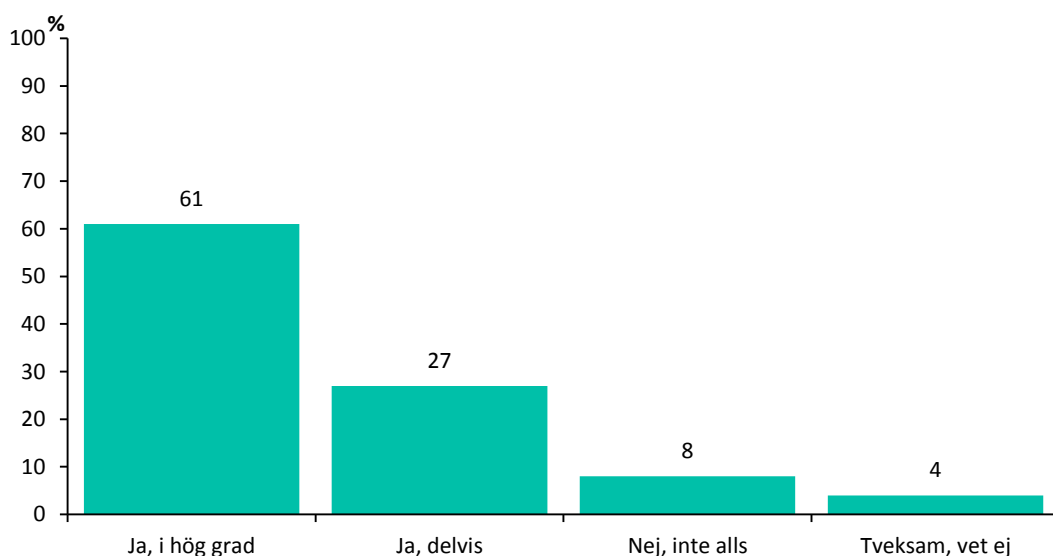
³ Sweden's Business Climate A Microeconomic Assessment, World Bank 2015.

I Företagarnas senaste finansieringsrapport svarade 47 procent av företagen att de upplever det som ganska eller mycket svårt att få extern kredit för att finansiera företagets investeringar och löpande verksamhet. Större företag har emellertid ofta betydligt lättare att finansiera sin verksamhet och investeringar med extern finansiering.⁴

Bankens lokala förankring och bemötande

Omkring hälften av alla företag i landet anser att deras bank har en hög grad av lokal förankring (48 procent). 28 procent av landets företag upplever att banken delvis har en lokal förankring. I länet är motsvarande siffror högre. Så många som 61 procent av företagen tycker att deras bank i hög grad har en lokal förankring. I riket anger nästan var femte företag att deras bank inte har någon lokal förankring i regionen. I länet är motsvarande andel betydligt lägre (8 procent).

Figur 20 Upplever du att företagets bank har en lokal förankring?



⁴ Se bl.a. Småföretagen vill växa – men saknar finansiering, Företagarnas finansieringsrapport 2015.

När det gäller bankernas rådgivande roll till företagen upplever 57 procent av företagen på riksnivå att de får ett delvis eller i hög grad personligt och engagerat bemötande i kreditprövningsfrågor. Bland företagen i Halland är motsvarande andel 64 procent, dvs. något fler upplever ett engagerat bemötande.

Figur 21 Upplever du att ni får ett personligt och engagerat bemötande i kreditprövningsfrågor?

